

ELTE | HTK
IRODALOMTUDOMÁNYI KUTATÓINTÉZET

Mohács500 árnyékában

Történetírás és történetiség a régi magyar irodalomban

Tudományos konferencia

(Szeged, 2026. május 27–30.)

2. körlevél

Tisztelt Kollégák! Kedves Barátaink!

Amint arról előző körlevelünkben már hírt adtunk, a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészeti és Társadalomtudományi Karának Magyar Irodalmi, illetve Klasszika-Filológiai és Neolatin Tanszéke – az ELTE Humán Tudományok Kutatóközpontja Irodalomtudományi Kutatóintézetének Reneszánsz Osztályával együttműködve – szervezi az idei REBAKUCS-konferenciát. A konferenciára öröndetesen sokan jelentkeztek, és az absztraktok áttekintése után az elfogadott jelentkezések gazdag és sokszínű tanácskozást rajzolnak ki, amely reményeink szerint kellő mélységben és sokrétűen tudja majd tárgyalni a Mohács utáni bő két évszázad magyarországi irodalmának történeti aspektusait.

Második körlevelünk a konferencia tervezett előadásairól, a szekcióbeosztásról, illetve a jelentkezés módjáról kíván tájékoztatással szolgálni.

Időpont: A konferencia 2026. május 27-én, szerdán 12:30-kor kezdődik és május 30-án, szombaton este ér véget. Mivel az előadások öröndetesen nagy száma ellenére is el akartuk kerülni a párhuzamos szekciók alkalmazását, a konferencia szombati zárónapján is estébe nyúló programmal számolunk, amelyet még társasvacsora is követ, így arra kérjük a résztvevőket, hogy ha csak tehetik, a zárónap estéjére is foglaljanak maguknak szegedi szállást. Örölnénk, ha a társasvacsorán minél többen tudnánk megjelenni.

Helyszín: Ahogy a mellékelt programból látszik, a konferencia több helyszínen zajlik majd. A szerdai és a csütörtöki tanácskozást az MTA Szegedi Akadémiai Bizottságának székházában (6720 Szeged, Somogyi utca 7.), a pénteki „fél napot” az Alsóvárosi Ferences Kolostor páratlan atmoszférájú épületében (6725 Szeged, Mátyás tér 26.), míg a zárónapot az SZTE BTK Kari Konferenciatermében (6722 Szeged, Egyetem utca 2.) tartjuk.

Egyéb tudnivalók és kiegészítő programok: A konferenciára elfogadott előadások listája, illetve a tervezett szekcióbeosztás a körlevél végén olvasható. Az előadások minden helyszínén rendelkezésre fog állni a szükséges technológia, így az előadások szokott módon prezentációval kísérhetők.

ELTE | HTK
IRODALOMTUDOMÁNYI KUTATÓINTÉZET

A konferencia harmadik napján, május 29-én félnapos autóbuzos kirándulást tervezünk a Csongrád-Csanád vármegyében található középkori és kora újkori templomokhoz: az aznap helyszínül szolgáló ferences kolostortól indulva Tápé, Óföldsé, Kiszombor és Csomorkány műemléképületeit fogjuk meglátogatni. A program a Szegedért Alapítvány támogatásával valósul majd meg, amelynek köszönhetően a konferencia résztvevői számára díjmentes lesz, a részvétel azonban előzetes regisztrációhoz kötött.

Jelentkezési lap: Az alább található Google Forms-linkre kattintva tudják kitölteni a jelentkezési lapot. Rendkívül fontos, hogy azok is regisztráljanak ilyen formában a konferenciára, akik nem előadóként vesznek részt rajta, de szeretnének jelen lenni, mert a szervezés szempontjából elengedhetetlen, hogy előre ismerjük a résztvevők létszámát. Mivel pedig erre kizárólag a visszajelzések révén van lehetőségünk, kérjük, hogy a mondott jelentkezési lapot legkésőbb április 17-ig kitöltve küldjék vissza, ezzel a pár perces munkával is segítve minket!

<https://forms.gle/uszqymwMBr3YkFkHA>

Záróvacsera és költségek: A konferencián való részvétel, beleértve a pénteki kirándulást is, díjmentes. A szombat esti záróvacsera viszont a szokásos módon önköltséges alapon szerveződik majd, az ötfogásos, desszertet is tartalmazó svédasztalos vacsera önköltségi ára várhatóan 6800 Ft/fő lesz.

Szállás: A konferencia résztvevőit arra kérjük, hogy – igénybe véve az ismert szállásportálokat – önállóan foglaljanak szállást maguknak, s erről idejében gondoskodjanak. Így mindenki maga intézheti azt is, ha az intézményével való elszámoláshoz különféle bizonylatokra van szüksége.

Bármilyen kérdés esetén írjanak bizalommal a rebakucs2026@gmail.com email-címre.

Szeged, 2026. március 31.

Üdvözlettel, a szervezők
nevében:

Kasza Péter
SZTE BTK
Klasszika-Filológiai és
Neolatin Tanszék

Molnár Annamária
ELTE HTK ITI
Reneszánsz Osztály

Szigeti Molnár Dávid
SZTE BTK
Magyar Irodalmi Tanszék

ELTE | HTK
IRODALOMTUDOMÁNYI KUTATÓINTÉZET

Mohács500 árnyékában

Történetírás és történetiség a régi magyar irodalomban

Tudományos konferencia
(Szeged, 2026. május 27–30.)

PROGRAM

2026. május 27. (szerda)

MTA Szegedi Akadémiai Bizottság Székháza (6720 Szeged, Somogyi utca 7.)

12:30–13:15 Emlékezés Ötvös Péterre

13:15–14:00 Megnyitó és a Klaniczay-díj átadása

14:00–14:30 Témaindító előadás ¶ Elnök: KECSKEMÉTI GÁBOR

KASZA PÉTER   Egy átfogó latin nyelvű Erdély-történet és magyar leágázásai:
Bethlen Farkas helye a kora újkori latin és magyar
historiográfiában

Vita, hozzászólások

15:00–15:30 Kávészünet

15:30–17:00 Humanisták ¶ Elnök: NAGY GÁBOR

MOLNÁR ANNAMÁRIA   Egy ferrarai humanista Mohács árnyékában: Celio Calcagnini
törökellenes intelmei

SZILÁGYI EMŐKE RITA   Mohács, az új kezdet

ORBÁN ÁRON   Zsámboky egri csillagai

Vita, hozzászólások

17:00–17:30 Kávészünet

17:30–19:00 Történetírás ¶ Elnök: TÓTH GERGELY

MOLNÁR PÉTER   Zay Ferenc történeti elbeszéléseinek kora és rendeltetése

TOMKÓ ZOLTÁN   Történetírás magánéleti válság idején: Giovanni Michele Bruto
Chiara Orellával kötött második házassága

NAGY GÁBOR   Erdély, erdélyiek Istvánffy Miklós *Historiaejában*

Vita, hozzászólások

19:00 Fogadás az MTA Szegedi Akadémiai Bizottság Székházában

ELTE | HTK
IRODALOMTUDOMÁNYI KUTATÓINTÉZET

2026. május 28. (csütörtök)

MTA Szegedi Akadémiai Bizottság Székháza (6720 Szeged, Somogyi utca 7.)

9:00–10:50 Mohács-értelmezések † Elnök: KASZA PÉTER

MAJOROSSY IMRE	„erbarmliche tzydüge” arról, hogy: „daer gheen hulpe” azaz: a mohácsi csatának és következményeinek ismertetése két kevésbé ismert korabeli tudósításban
SZOKOLA LÁSZLÓ	Egy kevésbé ismert lengyelországi magyar historikus: Emericus Hungarus és a mohácsi csata
TÓTH GERGELY	Új narratívák, új nézőpontok: A mohácsi csata a 17. századi honi történetírásban
KIS IVÁN	A mohácsi csata újraértelmezése a 18. század egyházpolitikai és egyházjogi konfliktusokban: Kollár Ádám Ferenc és Baerenkopf Ignác polémiája

Vita, hozzászólások

10:50–11:30 Kávészünet

11:30–12:00 Témaindító előadás † Elnök: KASZA PÉTER

SZIGETI MOLNÁR DÁVID	Ismétlés más hangnemben: A korai reformáció magyarországi irodalma Erdélyben
----------------------	--

Vita, hozzászólások

12:30–14:00 Ebédszünet

14:00–15:50 Históriai énekek † Elnök: SZIGETI MOLNÁR DÁVID

VARGA SZABOLCS	Horvát ének a mohácsi csatáról
SELÁF LEVENTE	A magyar tematikájú német verses históriák a mohácsi csata körüli években
PAP BALÁZS	A históriai ének esete Tinódi Sebestyénnel
FAZEKAS SÁNDOR	Sámson és az oroszlán: A készülő Tinódi-kiadás és a <i>Cronica</i> címlapmetszetének forrása

Vita, hozzászólások

15:50–16:20 Kávészünet

16:20–18:10 „Szebbirodalom” † Elnök: PAP BALÁZS

LACZHÁZI GYULA	Történelem és allegória Gyöngyösi István Kemény-eposzában
BALOGH JUDIT	Bibliai utalások az Apafi kor politikai levelezésében
ERDŐS ANGELIKA	A Dániel-történet állatait) történetírás és zoológia mezsgyéjén – Miskolczi Csulyak Gáspár és Ekárt János szövegkapcsolatai
GOLYÁN ÁDÁM	„Fejérnépekről van a histéria”: Andrád Sámuel történeti anekdotái a Mohács utáni időszak „vitéz magyar asszonyairól”

Vita, hozzászólások

19:00–20:00 Lantos krónika: Csörsz Rumen István és Fehér Árpád koncertje

ELTE | HTK
IRODALOMTUDOMÁNYI KUTATÓINTÉZET

2026. május 29. (péntek)

Alsóvárosi Ferences Kolostor (6725 Szeged, Mátyás tér 26.)

9:00–10:30 Periféria † Elnök: LÁZÁR ISTVÁN

FEHÉR BENCE

Névcserés beillesztés a magyar történeti hagyományokba:
Calanus *Vita Attilae*-jának kéziratai eljutnak Magyarorszáig

JANKOVITS LÁSZLÓ

Muhi árnyékában

BALLA LÓRÁNT

XVIII. századi egyházi beszéd Luxemburgi Zsigmond magyar királyról

Vita, hozzászólások

10:30–11:00 Kávészünet

11:00–12:30 Propaganda † Elnök: VARGA SZABOLCS

SZÁSZ KEVE

Törökverő hősök és Habsburg propaganda Elias Corvinus
Hunyadi-eposzában

ALMÁSI GÁBOR

Propaganda, historiográfia és az *Altera Secretissima instructio*
(1626) szerzője

RESTÁS ATTILA

„Ad arma, ad arma, Milites”: Fegyvertények, további tervek és
propaganda a Zrínyi Miklós tiszteletére megjelent
emblémáskötetben

Vita, hozzászólások

12:30–18:00 Ebéd és kirándulás

ELTE | HTK
IRODALOMTUDOMÁNYI KUTATÓINTÉZET

2026. május 30. (szombat)

SZTE BTK Kari Konferenciaterem (6722 Szeged, Egyetem utca 2.)

9:00–10:30 Történelemtudomány † Elnök: KRUPPA TAMÁS

GYULAI ÉVA Egy főispán, aki ott sem volt
PAPP SÁNDOR LÁSZLÓ Magyarországi tolmácsok kora az oszmán államtanácsban
SZABADOS JÁNOS Hódoltsági renegátok ön- és történetképe a 17. század közepén
Vita, hozzászólások

10:30–10:50 Kávészünet

10:50–12:40 Eszme- és filozófiatörténet † Elnök: BALÁZS MIHÁLY

ZÁSZKALICZKY MÁRTON A mohácsi katasztrófa következményei a magyar politikai eszmetörténetben
MOLNÁR DÁVID „Gólya, gólya gilice...”: Thúri Pál hódoltsági vademecuma a megszállt Tolnárról
SIMON JÓZSEF Filológiai és filozófia problémák Gyulai Pál *Dialogus peripateticus*ában (1571)
KESERŰ GIZELLA Irenikum és történetmondás: Megjegyzések Pareus magyarországi recepciójához

Vita, hozzászólások

12:40–14:00 Ebédészünet

14:00–15:50 Történelemkép † Elnök: BENE SÁNDOR

BALÁZS MIHÁLY Jeremiád és történelem Ecsedi Báthory István prózájában
PETNEHÁZI GÁBOR Fide, gravitate et dignitate: Giovanni Michele Bruto a történetírás feladatáról és módszeréről
TÓTH ANNA JUDIT Otokocsi *Origines*ének történelemképe európai perspektívában
KOVÁCS ESZTER Az 1683–1699 közötti magyarországi felszabadító háborúk cseh nyelvű irodalma

Vita, hozzászólások

15:50–16:10 Kávészünet

16:10–17:40 Mária Terézia † Elnök: BAJÁKI RITA

LOVAS BORBÁLA „Még a királyok is, mint egy közember, meghalnak...”: Mária Terézia halálának emlékezete unitárius forrásokban
MACZÁK IBOLYA Igazság és kegyelmesség: Római katolikus halotti reprezentáció Mária Terézia tiszteletére
HEGYI ÁDÁM „Veteráni császári királyi generális Eugen”: Történeti hűség a kéziratot református történetírásban Mária Terézia uralkodása alatt

17:40–18:00 Zárszó

19:00 Záróvacsera